A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2016. július 20.*

„Szerződésen kívüli felelősség — A Bizottság által az OLAF vizsgálatának keretében, valamint az OLAF által okozott károk — Kártérítési kereset — Az OLAF jogi aktusai jogi nemlétezésének és a nemzeti hatóságok előtt bizonyítási eszközként való elfogadhatatlanságának megállapítása iránti kérelem — Elfogadhatóság — Hatáskörrel való visszaélés — Személyes adatok kezelése — Védelemhez való jog”

A T-483/13. sz. ügyben,

Athanassios Oikonomopoulos (lakóhelye: Athén [Görögország], képviselik kezdetben: N. Korogiannakis és I. Zarzoura ügyvédek, később: G. Georgios ügyvéd)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselik: J. Baquero Cruz és A. Sauka, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

egyrészt a Bizottság, valamint az Európai Csalásellenes Hivatal (OLAF) által okozott károk megtérítése iránt benyújtott kérelme, másrészt az OLAF jogi aktusai jogi nemlétezésének és a nemzeti hatóságok előtt bizonyítékként való elfogadhatatlanságának megállapítása iránti kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács),

tagjai: M. Prek elnök (előadó), I. Labucka és V. Kreuschitz bírák,

hivatalvezető: C. Heeren tanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2015. június 10-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet[1]

A jogvita alapját képező tényállás

1 A felperes, Athanassios Oikonomopoulos, elektromérnök és az informatikai robottechnikai piacon tevékenykedő üzletember. Megalapította, majd 1987 és 2006 között vezette a görögországi székhelyű Zenon Automation Technologies SA-t (a továbbiakban: Zenon).

* *Az eljárás nyelve: angol.

1 — A jelen ítéletnek csak azok a pontjai kerülnek ismertetésre, amelyek közzétételét a Törvényszék hasznosnak tartja.

2 2004 és 2006 között a Zenon több szerződést kötött az Európai Bizottság „Információs társadalom és Média Főigazgatóságával” (a továbbiakban: Információs társadalom Főigazgatóság) az Európai Kutatási Térség létrehozásához és az innovációhoz hozzájáruló kutatási, technológiai fejlesztési és demonstrációs tevékenységére vonatkozó hatodik keretprogram (2002–2006) (a továbbiakban: hatodik keretprogram) keretében.

3 2008 novemberében a Bizottság felkérésére egy külső könyvvizsgáló iroda könyvvizsgálatot végzett a Zenonnál a hatodik keretprogram alá tartozó Alladin és Gnosys projektekkel kapcsolatban. E könyvvizsgálatot követően kiállították a 2009. május 13-i 08-BA59-028. sz. könyvvizsgálói jelentést (a továbbiakban: eredeti könyvvizsgálói jelentés).

4 Az eredeti könyvvizsgálói jelentésből kitűnik, hogy a személyzeti költségekkel kapcsolatban szabálytalanságokat tártak fel. A Zenon a Bizottságtól jelentős összeg erejéig kérte olyan költségek finanszírozását, amelyeket valójában a ciprusi Comeng Computerised Engineering társaság (a továbbiakban: Comeng) számlázott a részére. E költségeket tévesen tüntették fel a személyzettel kapcsolatos közvetlen költségek között „belső tanácsadók” költségeiként, miközben az alvállalkozói költségek között kellett volna feltüntetni azokat. E gyakorlat szisztematikus jelleget mutat. A Bizottság ebből arra következtetett, hogy e költségek nem minősülhetnek támogathatóknak, sem személyzeti költségek, sem pedig alvállalkozói költségek címén.

5 Ilyen körülmények között az Európai Csalászelleni Hivatal (OLAF) 2009. december 10-én vizsgálatot nyitott a hatodik keretprogram végrehajtásának keretében folytatott GR/RESEARCH-INFSO-FP6-Robotics and informatics projekttel kapcsolatban. Az Európai Csalászelleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló, 1999. május 25-i 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 1999. L 136., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet, 91. o.) alkalmazásában az OLAF feladata az, hogy külső, azaz az Európai Unió intézményein kívüli, és belső, azaz ezen intézményeken belüli vizsgálatokat folytasson.

6 2010. február 25-én és 26-án az OLAF helyszíni vizsgálatokat folytatott a Comengnél.

7 2010. augusztus 6-án az Információs társadalom Főigazgatóság elkészítette a végleges könyvvizsgálói jelentés tervezetét.

8 2011. február 18-án a Bizottság elfogadta a végleges könyvvizsgálói jelentést.

9 2011 júliusában az OLAF tájékoztatta a felperest, hogy őt a fenti 5. pontban említett vizsgálattal érintett személynek tekinti. 2011. szeptember 7-én az OLAF képviselői a felperest az akkoriban Patmosban (Görögország) található lakóhelyén hallgatták meg.

10 2012. szeptember 19-i levelével az OLAF tájékoztatta a felperest a vizsgálat lezárásáról. Az OLAF rámutatott, hogy e vizsgálat megállapításai arra engednek következtetni, hogy az Unió pénzügyi érdekeit érintő bűncselekmények valósultak meg. Az OLAF bejelentette továbbá, hogy a görög igazságügyi hatóságoknak javasolta bírósági eljárás megindítását ebben az ügyben. Az OLAF ezenkívül felhívta az Információs társadalom Főigazgatóság helyébe lépő Tartalmak, Technológiák és Kommunikációs Hálózatok Főigazgatóságát, hogy hozzon megfelelő intézkedéseket az 1,5 millió euró összeg Zenon részéről való visszatéríttetésének biztosítására.

Az eljárás és a felek kérelmei *[omissis]*

19 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– az OLAF által hozott aktusokat és intézkedéseket nyilvánítsa jogilag nem létezőnek;

– a vonatkozó információkat és adatokat, valamint a nemzeti hatóságoknak megküldött minden releváns bizonyítékot nyilvánítson elfogadhatatlan bizonyítéknak;

– kötelezze a Bizottságot jogellenes magatartása és a felperes szakmai tevékenységét és jóhírnevét ért sérelem elismerése címén két millió euró összeg felperes részére való megfizetésére;

– rendeljen el az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 64. és 65. cikke alapján bizonyításfelvételt vagy pervezető intézkedéseket, dokumentumok és tanúvallomások előterjesztése formájában;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

20 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet mint részben elfogadhatatlant és részben megalapozatlant, vagy mindenesetre mint egészében megalapozatlant;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére, ideértve az ideiglenes intézkedés iránti eljárásban felmerült költségeket is.

A jogkérdésről

1. 1. 1. Egyes kereseti kérelmek elfogadhatóságáról [omissis]

25 Először is meg kell vizsgálni az annak megállapítása iránti kérelem elfogadhatóságát, hogy az OLAF által hozott intézkedések jogilag nem létezők. Ebben az összefüggésben célszerű felidézni, hogy milyen jogkörei vannak az uniós bíróságnak, amikor kártérítési ügyben jár el.

26 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az Uniónak az EUMSZ 340. cikk második bekezdése szerinti, szerződésen kívüli kártérítési felelősségének megállapíthatósága feltételezi az uniós intézménynek felrótt magatartás jogellenességére, a kár tényleges bekövetkezésére, valamint a magatartás és az állítólagos kár közötti okozati összefüggésre vonatkozó feltételek egyidejű fennállását (lásd: 2006. november 9-i Agraz és társai kontra Bizottság ítélet, C-243/05 P, EU:C:2006:708, 26. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A felrótt magatartással kapcsolatos feltételt illetően a követelmény az, hogy megállapítást nyerjen a jogalanyok számára meghatározott jogokat biztosító szabály kellően egyértelmű megsértése (2000. július 4-i Bergaderm és Goupil kontra Bizottság ítélet, C-352/98 P, EU:C:2000:361, 42. és 43. pont; 2008. szeptember 9-i FIAMM és társai kontra Tanács és Bizottság, C-120/06 P és C-121/06 P, EU:C:2008:476, 173. pont). Továbbá emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a kártérítési kereset önálló, a jogorvoslati rendszerben sajátos szerepet betöltő kereset, amelynek alkalmazása sajátos tárgyának megfelelő feltételektől függ (1971. április 28-i Lütticke kontra Bizottság ítélet, 4/69, EU:C:1971:40, 6. pont; 2013. október 15-i Andechser Molkerei Scheitz kontra Bizottság ítélet, T13/12, nem tették közzé, EU:T:2013:567, 46. pont).

27 Meg kell jegyezni, hogy az annak megállapítására irányuló kérelem, hogy az OLAF által hozott intézkedések jogilag nem létezők, valójában arra irányul, hogy a Törvényszék mondja ki az OLAF által hozott intézkedések érvénytelenségét, és határozzon akként, hogy azok nem fejtenek ki semmilyen joghatást (lásd ebben az értelemben: 2011. szeptember 9-i dm-drogerie markt kontra OHIM – Distribuciones Mylar [dm] ítélet, T-36/09, EU:T:2011:449, 83. pont). Ez túlmegy a jogellenesség egyszerű megállapításán, amelyet a Törvényszék kártérítési kereset keretében gyakorolhat.

28 Következésképpen a felperes első kereseti kérelmét elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.

29 Ezen elfogadhatatlanná nyilvánítás nem tekinthető a hatékony bírói jogvédelemhez való jog, sem pedig az igazságszolgáltatás megfelelő működése és a pergazdaságosság elve megsértésének. Ugyanis az uniós jogrend tiszteletben tartásának bírósági felülvizsgálatáról – amint ez az EUSZ 19. cikk (1) bekezdéséből kitűnik – az Európai Unió Bírósága és a tagállami bíróságok gondoskodnak. E célból az EUM-Szerződés egyrészt a 263. cikkével és a 277. cikkével, másrészt a 267. cikkével teljes jogorvoslati és eljárási rendszert hozott létre, amelynek célja, hogy az Unió bíróságára ruházza az Unió jogi aktusai jogszerűségének felülvizsgálatát (2013. december 19-i Telefónica kontra Bizottság ítélet, C-274/12 P, EU:C:2013:852, 57. pont). Márpedig a nemzeti hatóságok által az OLAF információi alapján hozott határozatokkal szemben jogorvoslatot kell biztosítani a nemzeti bíróságok előtt, amelyek pedig ítéleteik meghozatalához az álláspontjuk szerint szükséges uniós jogi rendelkezések értelmezésével kapcsolatban előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjeszthetnek elő (lásd ebben az értelemben: 2005. április 19-i Tillack kontra Bizottság ítélet, C-521/04 P(R), EU:C:2005:240, 38. és 39. pont).

30 Pontosítani kell, hogy a felperes egyetlen más bizonyítékkal sem szolgál annak alátámasztásául, hogy a fent hivatkozott jog és elvek sérelmet szenvedtek.

31 Következésképpen az az egyetlen tény, hogy valamely kereseti kérelmet elfogadhatatlannak nyilvánítanak, nem elegendő a hatékony bírói jogvédelemhez való jog, sem az igazságszolgáltatás megfelelő működése és a pergazdaságosság elve megsértésének bizonyításához.

32 Másodszor, az annak a Törvényszék általi megállapítása iránti kérelem, hogy a vonatkozó információk és adatok, valamint a nemzeti hatóságoknak megküldött minden releváns bizonyíték elfogadhatatlan bizonyíték, ugyancsak el kell utasítani.

33 E kereseti kérelem ugyanis nem értelmezhető másként, mint amely arra irányul, hogy a Törvényszék mondja ki, hogy a bizonyítékok elfogadhatatlanok a nemzeti bíróságok előtt. Márpedig az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében kizárólag és teljes mértékben a nemzeti hatóságok felelősek azért, hogy milyen lépéseket tesznek az OLAF által nekik továbbított információk nyomán, és e hatóságoknak maguknak kell megvizsgálniuk, hogy ezek az információk indokolják vagy megkövetelik-e büntetőeljárás indítását. Következésképpen az ilyen büntetőeljárásokkal szembeni bírói jogvédelmet nemzeti szinten kell biztosítani a belső jog által biztosított valamennyi garancia felhasználásával, ideértve azokat a garanciákat is, amelyek az alapvető jogokból erednek, valamint az eljáró bíróság azon lehetőségét, hogy az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel forduljon a Bírósághoz (lásd: 2005. április 19-i Tillack kontra Bizottság végzés, C-521/04 P(R), EU:C:2005:240, 38. és 39. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Az ítélkezési gyakorlat pontosította továbbá, hogy a nemzeti hatóságoknak, amennyiben vizsgálat indításáról határoznának, értékelniük kell az OLAF által elkövetett esetleges jogsértésekből levonandó következményeket, és ezen értékelések megtámadhatók a nemzeti bíróság előtt. Amennyiben büntetőeljárás indítására nem kerül sor, vagy felmentő ítélettel kerül sor annak lezárására, a kártérítési kereset uniós bíróság előtt való megindítása elégséges az érintett személy érdekei védelmének biztosításához, lehetővé téve számára az OLAF jogellenes magatartásából eredő valamennyi kár megtérítését (lásd ebben az értelemben: 2010. május 20-i Bizottság kontra Violetti és társai ítélet, T-261/09 P, EU:T:2010:215, 59. pont).

34 Meg kell állapítani, hogy a fenti 33. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat alkalmazásában a Törvényszék olyan határozata, amely a görög igazságügyi hatóságok előtt benyújtott bizonyítékokat elfogadhatatlannak nyilvánítja, nyilvánvalóan meghaladja hatáskörének kereteit. A Törvényszék nem rendelkezik tehát hatáskörrel annak eldöntéséhez, hogy a felperes információi, adatai és a nemzeti hatóságoknak megküldött valamennyi releváns bizonyíték a nemzeti bíróságok előtt elfogadhatatlan bizonyítékoknak minősül.

35 Ennélfogva a második kereseti kérelmet annak érdemi vizsgálata nélkül el kell utasítani.

2. 2. 2. Az ügy érdeméről

36 Elöljáróban meg kell vizsgálni a Bizottság által előterjesztett azon érvet, amelynek értelmében a kártérítési kereset idő előtti. A Bizottság arra hivatkozik ugyanis, hogy az OLAF jelentését az illetékes nemzeti hatóságok ezidáig semmilyen eszköz útján nem küldték meg. Ezenkívül nem keletkezett kár, amennyiben nem történt meg sem az információ kiszivárogtatása, sem nyilvános hozzáférhetővé tétele.

37 Kétségtelen, hogy a nemzeti bírósági eljárás még folyamatban van. Ezen eljárás esetleges kimenetele ugyanakkor nem érinti a jelen eljárást. A jelen ügy tárgya nem az ugyanis, hogy a felperesek elkövettek-e szabálytalanságokat vagy csalást, hanem annak vizsgálata, hogy az OLAF hogyan vezette és zárta le azt a vizsgálatot, amely a felpereseket név szerint megjelöli, és amely esetlegesen a felperesekre rója a jóval a jogerős határozat meghozatala előtt nyilvánosságra hozott szabálytalanságok miatti felelősséget, valamint az, hogy a Bizottság a vizsgálattal kapcsolatban hogyan járt el. A felperesek által elszenvedett esetleges károknak az sem jelenti szükségszerűen a megtérítését, ha a nemzeti igazságügyi hatóságok a felperesek ártatlanságát állapítják meg (lásd ebben az értelemben: 2008. július 8-i Franchet és Byk kontra Bizottság ítélet, T-48/05, EU:T:2008:257, 90. és 91. pont).

38 Tehát, tekintettel arra, hogy a jelen kereset keretében hivatkozott állítólagos kár elkülöníthető attól a kártól, amelyet a nemzeti igazságügyi hatóságoknak a felpereseket ártatlannak nyilvánító nyilatkozata igazolhatna, a kártérítési kérelmek nem utasíthatók el, mint idő előtti kérelmek, amelyeket a felperesek csak a nemzeti igazságügyi hatóságok esetleges jogerős határozatát követően terjeszthetnének elő.

39 Következésképpen, mivel a kereset nem idő előtti, nem szükséges a károk jellegére és terjedelmére vonatkozó kérdések vizsgálatának az eljárás esetleges későbbi szakaszára való elhalasztása.

40 A felperes harmadik kereseti kérelmének keretében azt állítja, hogy meg kell állapítani az Unió szerződésen kívüli felelősségét.

41 [omissis]

A jogellenes magatartásról 42 [omissis]

A második, a 45/2001 és 1073/1999 rendelet, valamint az adatok bizalmas kezelésének és a szakmai titok védelmének, a magánélethez való jognak és a megfelelő ügyintézés elvének a megsértésére alapított jogalapról [*omissis*]

51 Elöljáróban hangsúlyozni kell, hogy a 45/2001 rendelet rendelkezései olyan szabályok, amelyek tárgya jog biztosítása az Unió intézményei és szervei birtokában lévő személyes adatokkal érintett személyek számára. E szabályoknak maga a célja az, hogy e személyeket védje az őket érintő adatok esetleges jogellenes kezelésével szemben (2007. szeptember 12-i Nikolaou kontra Bizottság ítélet, T-259/03, nem tették közzé, EU:T:2007:254, 210. és 232. pont).

– – – Az első, második és harmadik, a 45/2001 rendelet 4., 5., 7., 8. és 12. cikkének, az adatok bizalmas kezelésére és a szakmai titok védelmére vonatkozó kötelezettségnek, a magánélethez való jognak, valamint a megfelelő ügyintézés elvének és különösen az 1073/99 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének és a 2185/96 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének megsértésére alapított kifogásról

52 Elöljáróban mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy a 45/2001 rendelet 2. cikkének a) pontja úgy rendelkezik, hogy „személyes adat” „az azonosított vagy azonosítható természetes személyre – a továbbiakban »érintettre« – vonatkozó bármely információ”, és „az azonosítható személy olyan személy, aki közvetlen vagy közvetett módon azonosítható, különösen egy azonosító számra vagy a személy fizikai, fiziológiai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy társadalmi identitására vonatkozó egy

vagy több tényezőre történő utalás révén”. Az említett rendelet 2. cikkének b) pontja a „személyes adatok feldolgozását [helyesen: kezelését]” akként határozza meg, hogy az „a személyes adatokon automatikus vagy nem automatikus módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, mint például a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tárolás, átalakítás vagy megváltoztatás, visszakeresés, lekérdezés, felhasználás, közlés, továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel révén, összehangolás vagy összekapcsolás, zárolás, törlés, illetve megsemmisítés”.

53 Az ítélkezési gyakorlat szerint az ilyen adatok közlése a 45/2001 rendelet 2. cikkének b) pontja értelmében vett „feldolgozásnak [helyesen: kezelésnek]” minősül (2010. június 29-i Bizottság kontra Bavarian Lager ítélet, C-28/08 P, EU:C:2010:378, 68. és 69. pont; 2011. július 7-i Valero Jordana kontra Bizottság ítélet, T-161/04, nem tették közzé, EU:T:2011:337, 91. pont). A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a felperesre vonatkozó adatok „személyes adatok”, és azokat, a fent hivatkozott rendelkezés értelmében „feldolgozta [helyesen: kezelte]” mind a Bizottság, mind az OLAF, amit a felek végső soron nem vitatnak.

[*omissis*]

59 Elsőként meg kell vizsgálni azt a kifogást, amelynek értelmében a 45/2001 rendelet 5. cikkében említett egyik feltétel sem teljesült.

60 Ami az információknak az OLAF részéről a Bizottságnak és a görög nemzeti hatóságoknak való megküldését illeti, emlékeztetni kell arra, hogy az OLAF a 45/2001 rendelet 5. cikkének a) pontja értelmében főszabály szerint közérdekből elvégzendő feladatokat lát el. A jelen ügyben a felperes személyes adatainak kezelése az OLAF azon célból folytatott vizsgálatának keretébe illeszkedett, hogy meghatározza, megvalósult-e az Unió pénzügyi érdekeit sértő esetleges csalás. Az adatok ezen, OLAF általi kezelése szükséges volt tehát feladatának gyakorlásához. Meg kell állapítani tehát, hogy az információknak az OLAF részéről a Bizottságnak és a görög nemzeti hatóságoknak való megküldése közérdekből történt. Az OLAF nem lépte túl tehát azon mérlegelési jogkörének kereteit, amellyel a 45/2001 rendelet 5. cikkének a) pontja keretében rendelkezik.

61 Ami az információknak a Bizottság által a Zenonnak való megküldését illeti, meg kell állapítani, hogy e megküldés főszabály szerint összhangban van a 45/2001 rendelet 5. cikkével.

62 A Bizottság ugyanis jogszerű módon címezte a Zenonnak a végleges könyvvizsgálói jelentést, amelynek megállapításai az OLAF jelentésének kivonatain alapulnak, amely az OLAF-nak a vizsgálati jelentésében, a Comengnél 2010. február 25-én és 26-án végzett helyszíni ellenőrzésére vonatkozó jelentésében, a Comeng igazgatójának meghallgatásán készült jegyzőkönyvben és az OLAF vizsgálói által a helyszíni ellenőrzések során, a Comeng igazgatójának engedélyével beszkennelt és az OLAF által Információs társadalom Főigazgatóságnak 2010. május 4-én megküldött dokumentumokban foglalt adatokat tartalmaznak.

63 Ezen információk alapján a Bizottság meggyőződhetett arról, hogy a Zenon nem tartotta tiszteletben a hatodik keretprogram végrehajtása céljából kötött FP6 szerződésekben foglalt rendelkezéseket, és a Zenon által ezen összefüggésben igényelt összegek egészét elutasíthatta.

64 A Bizottság anélkül, hogy említést tett volna az OLAF megállapításairól a saját végleges könyvvizsgálói jelentésében, nem tudta volna igazolni, hogy miért alkalmazott kiigazítást a Zenonnal szemben. Ebben az összefüggésben főszabály szerint nem róható fel az Információs társadalom Főigazgatóságnak, hogy megküldte a Zenonnak a végleges könyvvizsgálói jelentést, amely olyan információkat tartalmazott, amelyeket szükségszerűen ismernie kellett annak megértéséhez, hogy miért váltak a pénzügyi kiigazítások szükségessé. Ebből kifolyólag az sem állítható, hogy egy ilyen, az OLAF által folytatott vizsgálatra vonatkozó információkat tartalmazó jelentésnek a Zenonnak történő megküldése főszabály szerint nem volt összhangban a 45/2001 rendelet 5. cikkével.

65 Pontosítani kell, hogy az OLAF által összegyűjtött és az Információs társadalom Főigazgatóság által a végleges könyvvizsgálói jelentésben átvett információk közül azok, amelyek a felperes nevét a 2002 és 2006 között a Comeng nevében, a felperes utasítására végzett banki műveletekkel összefüggésben említik, szükségesek voltak annak bizonyításához, hogy e banki műveletek nem voltak kapcsolatban a hatodik keretprogram végrehajtása céljából kötött FP6 szerződések teljesítésével. A könyvvizsgálói jelentés a felperes nevét említi az ugyanezen időszakban más, a tulajdonában lévő vagy az ellenőrzése alatt álló társaságok javára eszközölt pénzügyi ügyletek keretében is, és kifejti, hogy a felperes nem bizonyította, hogy ezen ügyletekre a hatodik keretprogram végrehajtása céljából kötött szerződések teljesítésének keretében került sor. Az ilyen információ szükségesnek bizonyult továbbá annak igazolásához, hogy nincs kapcsolat ezen ügyletek és az FP6 szerződéseknek a Zenon általi teljesítése között. Ezenkívül a könyvvizsgálói jelentésből kitűnik, hogy a felperes döntött úgy, hogy a Comenget veszi igénybe a Zenonnak való számlázás céljából, és banki ügyleteket eszközöl ez utóbbi és a Comeng között. Meg kell állapítani, hogy ezen információkra következtetni lehet abból a 2010. szeptember 29-i levélből, amelyet maga a felperes címzett a Zenon új igazgatójának, és e társaság új részvényesei által megküldött a Bizottságnak. Ebben a felperes rámutatott, hogy a Comenget azért vette igénybe, hogy 10%-kal felduzzassza a nyereséget anélkül, hogy a társaságot veszteség érné. Ezek az adatok lehetővé tették tehát, hogy a Bizottság meggyőződjön arról, hogy a Comengnek a hatodik keretprogram végrehajtása céljából kötött szerződések teljesítése keretében való igénybevétele nem „tévedés” volt, hanem megfontolt művelet, következésképpen elvesse az egyszerű számítási hiba elméletét, így arra irányuló javaslatát is, hogy egyszerűen helyesbítsék a Zenon 2010. október 18-i levelében szereplő személyzetiköltség-számítást, ennélfogva igazolja a Zenonnal szemben alkalmazott pénzügyi kiigazítás terjedelmét. Nem tűnik úgy tehát, hogy ezen információknak a könyvvizsgálói jelentés útján a Zenon részére történő megküldése ne lett volna összhangban a 45/2001 rendelet 5. cikkével.

[*omissis*]

67 Ami a felperes által előterjesztett többi érvet illeti, azok azon alapulnak, hogy a 45/2001 rendelet 5. cikkének a) és b) pontját nem tartották tiszteletben, lévén a felperes harmadik személy a Zenon és az Unió között létrejött szerződések viszonylatában, és az uniós jog egyetlen rendelkezése sem jogosítja fel a Bizottságot arra, hogy harmadik személyek személyes adatait kezelje. Amint azt a Bizottság helytállóan megjegyzi, hangsúlyozni kell, hogy a jogvita tárgyát képező tényállás megvalósulásának idején a felperes a Zenon igazgatója, valamint a hatodik keretprogram végrehajtása céljából kötött FP6 szerződések közül több esetében jogi képviselője, 2006-ig pedig a Comeng vezérigazgatója és végső tulajdonosa volt.

68 A felperes azt állítja továbbá, hogy a Bizottság az FP6 szerződések keretében szerződő félként, nem pedig közintézményként járt el, amikor a végleges könyvvizsgálói jelentést megküldte a Zenonnak, és ebből szükségképpen következik, hogy a 45/2001 rendelet 5. cikkében idézett feltételek egyike sem teljesült. Úgy tűnik, a felperes érve akként értelmezendő, hogy a végleges könyvvizsgálói jelentés tisztán szerződéses keretbe illeszkedett, az említett jelentés e kerettől elválaszthatatlan volt, és ennélfogva az Információs társadalom Főigazgatóság nem küldhette volna meg ilyen keretek között a felperes személyes adatait a Zenonnak.

69 Tény, hogy a végleges könyvvizsgálói jelentés szerződéses keretbe illeszkedik. Ugyanakkor ennek megállapításai az OLAF jelentésében foglalt információkon alapulnak, amely hatáskörét a 45/2001 rendelet 5. cikkének a) pontja értelmében közérdekből gyakorolta.

70 Következésképpen azt a kifogást, amely szerint a 45/2001 rendelet 5. cikkében említett feltételek egyike sem teljesült, el kell utasítani.

71 Másodszor a felperes tévesen állítja, hogy még azt feltéve is, hogy az OLAF-nak jogában állt az őt érintő személyes adatokat gyűjteni, mindenképpen megsértette a 45/2001 rendelet 7. és 8. cikkét azzal, hogy ezeket az adatokat megküldte a Bizottság különböző Főigazgatóságainak, a görög nemzeti hatóságoknak, a Zenonnak és alkalmazottainak, valamint a Comengnek és alkalmazottainak.

72 Az adatoknak az OLAF általi, az Információs társadalom Főigazgatóság részére történő megküldése szükséges volt az ezen utóbbi feladatkörébe tartozó vizsgálat jogszerű végrehajtásához. A végleges könyvvizsgálat megállapításait ugyanis az OLAF által szolgáltatott információk alapján lehetett kidolgozni. Ezek az adatok lehetővé tették az Információs társadalom Főigazgatóság számára annak megállapítását, hogy a személyzeti költségek növekedése a Comeng által számlázott személyzeti költségeknek felel meg, és hogy a hatodik keretprogram típusszerződéseinek II.6 cikkében rögzített feltételeket nem teljesítették, mivel a „belső tanácsadók” költségeiként feltüntetett költségek valójában alvállalkozói költségek voltak. A Bizottság ezen információk alapján végezte el ezt követően a költségek kiigazítását is. Ennélfogva a 45/2001 rendelet 7. cikkét nem sértették meg.

73 Egyébiránt a felperes felrója az Információs társadalom Főigazgatóságnak, hogy a végleges könyvvizsgálói jelentést megküldte az „Energiaügyi és Közlekedési Főigazgatóságnak” és a „Vállalkozáspolitika és Ipar Főigazgatóságnak”, következésképpen azok számára személyes adatokat továbbított.

74 Meg kell jegyezni, hogy a Bizottság egy erre vonatkozó kérdésre válaszul rámutatott, hogy a „Vállalkozáspolitika és Ipar Főigazgatóság”, valamint az „Energiaügyi és Közlekedési Főigazgatóság” a „kutatás” családjába tartozó két főigazgatóság, amelyek a kutatási keretprogramokat irányítják. A Bizottság pontosította, hogy a könyvvizsgálói jelentésekre vonatkozó információcsere a „kutatás” családba tartozó főigazgatóságok között olyan bevett gyakorlatnak tekinthető, amelynek célja az Uniós pénzügyi érdekeinek védelme és a keretprogramok koherens végrehajtásának biztosítása, mivel a kedvezményezettek igen gyakran több támogatási megállapodással és érintettek, amelyeket különböző főigazgatóságok kezelnek.

75 A jelen ügyben a felperes személyes adatait tartalmazó végleges könyvvizsgálói jelentés „Vállalkozáspolitika és Ipar Főigazgatóság”, valamint „Energiaügyi és Közlekedési Főigazgatóságnak” való megküldése nem sértette a 45/2001 rendelet 7. cikkét. Ugyanis, tekintettel e két, „kutatás” családba tartozó főigazgatóság által a hatodik keretprogram végrehatása során vállalt feladatra, meg kel állapítani, hogy – amint azt a fenti 65. pont kiemeli –, a személyes adatok megküldése szükséges volt a hatáskörükbe tartozó feladatok jogszerű végrehajtásához.

76 A felperes a 45/2001 rendelet 8. cikkének megsértésére is hivatkozik. Azt állítja, hogy az OLAF-nak a tagállamok illetékes hatóságainak történő, a személyes adatok feldolgozása [helyesen: kezelése] vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1995. L 281., 31. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 15. kötet, 355. o.) hatálya alá tartozó megküldések keretében bizonyítania kellett volna, hogy az adatokra közérdekű feladata végrehajtása céljából van szükség. Ezt az érvet el kell utasítani. Nyilvánvaló ugyanis, hogy az OLAF által összegyűjtött adatok – köztük azok, amelyek a Bizottság végleges könyvvizsgálói jelentésében szerepelnek –, amelyeket megküldtek a görög nemzeti hatóságoknak, természetüknél fogva szükségesek voltak ezen utóbbiak számára ahhoz, hogy a felperes által a hatodik keretprogram végrehajtása céljából kötött szerződések teljesítése során megvalósított, esetleges bűncselekmények üldözésére irányuló, közérdekű feladatukat teljesíthessék.

77 Harmadsorban az 1073/99 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének és a 2185/96 rendelet 8. cikkének megsértésére alapított kifogásnak nem adható hely. E rendelkezések, egymással összefüggésben értelmezve, lényegében azt írják elő, hogy a külső vizsgálatok keretében megszerzett információk a szakmai titok körébe tartoznak, és megilleti őket a személyes adatoknak biztosított védelem. A Bizottság azzal, hogy a Zenonnak megküldte a fenti 62. és 65. pontban említett adatokat, csupán megerősítette azt, amit a felperes már bejelentett a Zenon új vezérigazgatójának a 2010. szeptember 29-i levélben, nevezetesen hogy a Comenget veszi igénybe a nyereség felduzzasztása céljából. Ezzel a felperes elismerte, hogy szándékosan alkalmazta az alvállalkozás mechanizmusát, és hogy a helyzet nem számítási hiba következtében jött létre. Ráadásul, és amint arra a fenti 62-65. pont emlékeztet,

ezen információkat szükségképpen meg kell küldeni a Zenonnak, hogy elvethessék az egyszerű számítási hiba elméletét, és ezzel arra irányuló javaslatát is, hogy egyszerűen helyesbítsék a Zenon 2010. október 18-i levelében szereplő személyzetiköltség-számítást.

78 Negyedsorban a felperes hiába állítja azt, hogy a 45/2001 rendelet 12. cikkének (1) bekezdését ugyancsak megsértették, amennyiben őt sosem tájékoztatták személyes adatainak megküldéséről. Meg kell állapítani, hogy az OLAF úgy döntött, hogy a felperes tájékoztatását 2010. március 31-re halasztja. A 45/2001 rendelet 20. cikke ugyanis akként rendelkezik, hogy „[a] közösségi intézmények és szervek korlátozhatják a […]a 12. cikk (1) bekezdésének […]az alkalmazását, ha ilyen korlátozó intézkedés a következők védelmében szükséges: a) bűncselekmények megelőzése, vizsgálata, felderítése és üldözése”. A jelen ügyben, amint azt a Bizottság hangsúlyozza, a felperes tájékoztatásának elhalasztása könnyen igazolható a bűncselekmények megelőzése, vizsgálata, felderítése és üldözése biztosításának szükségességével, valamint a bizonyítékok megsérülése komoly kockázatának elkerülésével, arra az esetre, ha a felperes tudomást szerezne az OLAF vizsgálatáról. A felperest ezt követően kellő módon, több alkalommal tájékoztatták adatainak az OLAF által történt kezeléséről, mégpedig a meghallgatásra szóló idézésben, magán a meghallgatáson és a vizsgálat lezárásakor.

79 A fentiekből az következik, hogy az első és második, a 45/2001 rendelet 4., 5., 7., 8. és 12. cikkének megsértésére alapított kifogást el kell utasítani. El kell utasítani továbbá a harmadik, szakmai titok védelmére és az adatok bizalmas kezelésére vonatkozó, lényegében az 1073/99 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének és a 2185/96 rendelet 8. cikke (1) bekezdésének egymással összefüggésben értelmezett rendelkezéseiben foglalt kötelezettség megsértésére alapított kifogást is.

– – – A negyedik, arra alapított kifogásról, hogy az Információs társadalom Főigazgatóság jogellenesen kezelte a felperes személyes adatait a szerződések keretében végzett pénzügyi vizsgálatok során

80 A felperes úgy ítéli meg, hogy a könyvvizsgálatok, amelyeken az OLAF vizsgálata alapul, jogellenesek, mivel egyetlen jogszabályi rendelkezés sem jogosítja fel a Bizottságot személyes adatok kezeléésére a szerződések keretében folytatott vizsgálatai során. A 45/2001 rendelet 5. cikkének a)-c) és e) pontjában előírt feltétel egyike sem teljesült. Továbbá ugyanezen rendelet 5. cikkének d) pontját ugyancsak megsértették, mivel a felperestől még csak nem is kértek hozzájárulást személyes adatainak kezeléséhez. A 45/2001 rendelet 12. cikkének (1) bekezdését szintén megsértették, mivel a felperest sosem értesítették az említett adatok megküldéséről.

81 A felperes lényegében egyrészt azt rója fel az Információs társadalom Főigazgatóságnak, hogy személyes adatait kezelte a könyvvizsgálat során, megsértve 45/2001 rendelet 5. cikkét, másrészt hogy ezen adatokat megküldte az OLAF-nak.

82 Először is, ami azt a kifogást illeti, hogy az Információs társadalom Főigazgatóság személyes adatokat kezelt, megsértve ezzel a 45/2001 rendelet 5. cikkét, hangsúlyozni kell, hogy a könyvvizsgálatot annak ellenőrzése céljából végezték, hogy a szerződést megfelelően teljesítették-e. A Bizottság nem vitatja, hogy ennek keretében személyes adatokat kezelt. Mindazonáltal helytállóan jegyzi meg, hogy a szerződés kikötötte, hogy a hatodik keretprogram kedvezményezettjeinek fel kell tüntetniük a valós személyzeti költségeket, vagyis a munkákat közvetlenül végző személyek által ténylegesen teljesített órákat, valamint a tanácsadók óránkénti költségét. Jogszerű volt tehát, hogy a könyvvizsgálat hatékony módon történő lefolytatása céljából a Bizottság hozzáféréssel rendelkezett bizonyos személyes adatokhoz.

83 E tekintetben az eredeti könyvvizsgálói jelentés megjegyzi, hogy a könyvvizsgálók megállapították, hogy egyes, a Zenon alkalmazottaiként bemutatott tanácsadók valójában egy másik társaság, nevezetesen a Comeng alkalmazásában álltak, e két társaság között szerződés jött létre erre vonatkozólag, és e tanácsadók alkalmazása kihatással volt a személyzeti költségre, amennyiben ezen utóbbiak óradíja jelentősen magasabbnak tűnt, mint a Zenon alkalmazottaié. E megállapításra válaszul a Zenon felhívta

a figyelmet arra, hogy a szerződés teljesítése magas szintű tudományos ismereteket követel meg, következésképpen a felperesnek a Comeng tanácsadóit kellett igénybe vennie, mivel ők rendelkeznek e tekintetben szakismeretekkel és szakértelemmel. Ebben az összefüggésben, és amint azt a Bizottság kiemeli, a könyvvizsgálók számára hozzáférést kellett biztosítani minden adathoz, hogy módjukban álljon értékelni a projekten dolgozó személyek egyéni költségeit annak meghatározása céljából, hogy a személyzeti költségek nem mutatnak-e jelentős eltérést a tényleges költségekhez képest. Következésképpen bizonyos személyes adatok kezelése a jelen esetben szükségessé vált, és anonim adatok nem tették volna lehetővé a könyvvizsgálók számára feladatuk hatékony elvégzését.

84 Meg kell állapítani továbbá, hogy a felperes neve csak az eredeti könyvvizsgálói jelentés 2. mellékletében jelenik meg egy olyan táblázatban, amely a személyzet tagjait, valamint az olyan európai projektek keretében nyújtott szolgáltatásaik óraszámát sorolja fel, amelyekben a Zenon érintett. Ezzel szemben sehol nem nyernek említést más olyan, a felperesre vonatkozó személyes adatok, amelyek alapján feltételezhető lenne, hogy a felperes szabálytalanság vagy csalás elkövetője lett volna, vagy abban részt vett volna.

85 Tekintettel a személyes adatok jellegére és a jelen ügy körülményeire, meg kell állapítani, hogy az adatok kezelése szükséges volt ahhoz, hogy a Bizottság teljesítse az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó feladatát, ekként tehát megfelelt a 45/2001 rendelet 5. cikkének a) pontjában előírt feltételnek.

86 Másodszor, amennyiben a felperes azt rója fel, hogy az Információs társadalom Főigazgatóság személyes adatokat küldött meg az OLAF-nak, hangsúlyozni kell, hogy az eredeti könyvvizsgálói jelentés rámutatott, hogy az, egy harmadik társaság tanácsadóinak igénybevételére vonatkozó megállapítások potenciálisan szisztematikus gyakorlatot tárnak föl. E tényezők birtokában a Bizottságban joggal merülhetett fel a kérdés, hogy nem valósult-e meg potenciális csalás vagy szabálytalanságok.

87 Márpedig, amint azt a Bizottság helytállóan megjegyzi, a szerződéses keretnek nincs jelentősége, ha potenciális csalások vagy szabálytalanságok kérdése merül fel. Ilyen összefüggésben ugyanis a Bizottság jogszerűen tájékoztathatta az OLAF-ot a vitatott helyzetről, és megküldhette számára a könyvvizsgálat keretében szerzett adatokat. A személyes adatok OLAF-nak való megküldése szükséges volt az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó feladatának teljesítéséhez, megfelelt tehát a 45/2001 rendelet 7. cikkében előírt feltételnek. A felperes elméletének fenntartása ahhoz a megállapításhoz vezetne, hogy a Bizottság, jóllehet csalást gyanít, nem értesítheti az OLAF-ot abból az okból kifolyólag, hogy szerződéses kapcsolatban áll a gyanúval érintett vállalkozással. Egy ilyen értelmezés nyilvánvalóan ellentmondana az Unió pénzügyi érdekei csalásokkal és más szabálytalanságokkal szembeni védelme biztosításának szükségességével. Ráadásul az eredeti könyvvizsgálói jelentés csak tanácsadóként említi a felperes nevét, és nem veti fel tekintetében csalás gyanúját.

88 Ugyancsak el kell vetni azt az érvet, amely szerint megsértették a 45/2001 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének b) és e) pontját és 6. cikkét, abból az állítólagos okból, hogy a Zenonra vonatkozó adatok és a szóban forgó projektek már nem feleltek meg eredeti célnak (azaz az arra irányuló vizsgálatnak, hogy e vállalkozás tiszteletben tartotta-e a szerződés pénzügyi feltételeit), amikor azokat az Információs társadalom Főigazgatóság megküldte az OLAF-nak.

89 Ugyanis emlékeztetni kell arra, hogy a 45/2001 rendelet 4. cikke értelmében „[a] személyes adatok: a) feldolgozását [helyesen: kezelését] tisztességesen és törvényesen kell végezni; b) gyűjtése csak meghatározott, egyértelmű [helyesen: kifejezett] és törvényes célból történhet, és további feldolgozása [helyesen: kezelésük] nem végezhető e célokkal összeférhetetlen módon […]; e) tárolásának olyan formában kell történnie, amely az érintettek azonosítását csak az adatok gyűjtése vagy további feldolgozása [helyesen: kezelése] céljainak eléréséhez szükséges ideig teszi lehetővé”. Ugyanezen

rendelet 6. cikkének (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy „[a] személyes adatok feldolgozása [helyesen: kezelése] csak abban az esetben történhet az adatgyűjtés céljától eltérő célból, ha a közösségi intézmény vagy szerv belső szabályai kifejezetten megengedik a cél megváltoztatását”.

90 A jelen esetben az Unió pénzügyi érdekeinek védelme az a cél, amelynek érdekében a Bizottság adatokat gyűjtött a Zenonnál, és azokat megküldte az OLAF-nak.

91 Végezetül a felperes arra hivatkozik, hogy a 45/2001 rendelet 4. cikkét megsértették, mivel az Unió pénzügyi érdekei akkor is tökéletesen védve lettek volna, ha az OLAF és az Információs társadalom Főigazgatóság nem jelölte volna meg a felperest név szerint végleges vizsgálati jelentésében és a görög hatóságoknak megküldött jelentéseiben. A felperes szerint nevének feltüntetésére nem volt szükség, mivel a görög hatóságok illetékességgel rendelkeztek a tekintetben, hogy maguk határozzák meg a Zenon igazgatótanácsa tagjainak felelősségét, és azt felróják nekik.

92 Ez a kifogás nem megalapozott. Egyrészt a felperes nevének, valamint a Comeng és a Zenon közötti, abban az időben fennálló kapcsolatoknak a megemlítése, amikor ő a Zenon vezető tisztségviselője volt, lehetővé tette e szakaszban annak igazolását, hogy a Bizottság kiigazítást alkalmazott a Zenonnal szemben a hatodik keretprogram végrehajtása keretében. Másrészt az, hogy a felperes nevét megemlítik, semmiben nem sérti az illetékes görög hatóságok azon jogkörét, hogy ők maguk határozzák meg a Zenon igazgatótanácsa tagjainak esetleges felelősségét. A felperesre vonatkozó személyes adatok gyűjtése és kezelése szükséges volt tehát, és nem sértette a 45/2001 rendelet 4. cikkének rendelkezéseit.

93 Következésképpen a negyedik, a személyes adatoknak a szerződések keretében folytatott pénzügyi vizsgálatok során történő jogellenes kezelésére alapított kifogást el kell utasítani.

– – – Az ötödik, a 45/2001 rendelet 25., 27. és 28. cikkének megsértésére alapított kifogásról

94 A felperes szerint a 45/2001 rendelet 25., 27. és 28. cikkét megsértették, amennyiben az adatvédelmi tisztviselőt nem értesítették a személyes adatok kezelési műveleteiről, és az OLAF nem kérte az európai adatvédelmi biztostól előzetes ellenőrzés lefolytatását.

[*omissis*]

98 Mindenekelőtt, ami a 45/2001 rendelet 25. cikkének (1) bekezdését illeti, a felperes hangsúlyozza – és a Bizottság sem vitatja –, hogy az Információs társadalom Főigazgatóság 2011-től kezdte meg a személyes adatok kezelési műveleteiről szóló értesítéseknek az adatvédelmi tisztviselőnek való megküldését.

99 A Bizottság a külső vizsgálatokra vonatkozó adatvédelmi nyilatkozatra utal annak bizonyítása céljából, hogy eleget tett a 45/2001 rendelet 25. cikkének (1) bekezdésében számára előírt előzetes értesítési kötelezettségnek. A felperes hangsúlyozza mindazonáltal, hogy azt a dokumentumot, amelyre a Bizottság hivatkozik, valójában 2013. június 18-án nyújtották be, az tehát nem bír relevanciával a fenti rendelkezés betartásának értékelése során. A Bizottság e késedelmet azzal kísérli meg igazolni, hogy a 45/2001 rendelet 25. cikkének (1) bekezdésében előírt gyakorlatok csak fokozatosan voltak megvalósíthatók, és az európai adatvédelmi biztos úgy ítélte meg egy, a késedelmes értesítésre vonatkozó határozatában, hogy nem indokolt a fent említett rendelet megsértését megállapítani, amennyiben a jogsértést orvosolták.

100 Mindazonáltal nem fogadható el, hogy a helyzet rendezése lehetővé tegye a jogsértés hiányának megállapítását. A 45/2001 rendelet 25. cikkének (1) bekezdését tehát megsértették, mivel az adatok kezeléséről szóló értesítésre e kezelést követően került sor. Meg kell állapítani tehát, hogy a Bizottság megsértett egy olyan jogi szabályt, amelynek tárgya jog biztosítása az Unió intézményei és szervei birtokában lévő személyes adatokkal érintett személyek számára (lásd a fenti 51. pontban hivatkozott

ítélkezési gyakorlatot). Mindazonáltal felmerül a kérdés, hogy egy ilyen jogsértés tekinthető-e a fenti 42. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében kellően egyértelműnek. E tekintetben egyrészt hangsúlyozni kell, hogy a 45/2001 rendelet alkalmazásában az adatvédelmi tisztviselőnek kell gondoskodnia arról, hogy a személyes adatok kezelése ne sértse az említett adatkezeléssel érintett személyek jogait és szabadságait. Ebben az összefüggésben feladata különösen, hogy felhívja az európai adatvédelmi biztos figyelmét az olyan adatkezelési műveletre, amely a 45/2001 rendelet 27. cikke értelmében kockázatot jelenthet. Következésképpen, ha őt nem értesítik valamely adatkezelési műveletről, ő maga sem értesítheti az európai adatvédelmi biztost, vagyis nem teljesítheti hatékonyan azon alapvető felügyeleti tevékenységét, amelyet az európai jogalkotó előírt a számára.

101 Másrészt emlékeztetni kell arra, hogy, amint azt a 45/2001 rendelet (14) preambulumbekezdése kimondja, e rendelet rendelkezései alkalmazandók az intézmények által végzett mindenfajta személyesadat-kezelésre. Az Uniós intézményei és szervei tehát nem rendelkeznek semmilyen mérlegelési mozgástérrel 45/2001 rendelet alkalmazása tekintetében.

102 E tényezőkre – az adatvédelmi tisztviselő felügyeleti tevékenységének alapvető voltára és az uniós intézmények és szervek bármilyen mérlegelési mozgásterének hiányára – tekintettel meg kell állapítani, hogy a 45/2001 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének egyszerű megsértése a jelen esetben elegendő ahhoz, hogy megállapítást nyerjen a magánszemélyek számára meghatározott jogokat keletkeztető jogi szabály kellően egyértelmű megsértése.

103 Ezzel kapcsolatban a Bizottság hiába hivatkozik arra, hogy 2014. május 17-i határozatában az európai adatjogi biztos úgy ítélte meg, hogy a 45/2001 rendelet fokozatos végrehajtásában mutatkozó késedelem a maga a rendelet által előírt és e rendelkezésekből eredő különböző szakaszok következménye. Egy ilyen indokolás nem vonhatja kétségbe azt a megállapítást, miszerint a jelen ügyben a Bizottság egy jogi szabály kellően egyértelmű megsértését valósította meg.

104 Azt a kérdést, hogy e jogsértés milyen mértékű sérelmet okozott a felperesnek, a lenti 247. pont tárgyalja majd.

105 A felperes továbbá a 45/2001 rendelet 27. cikkének megsértésére hivatkozik, amennyiben a könyvvizsgálatok keretében végzendő kezelési műveleteket nem vetették alá az európai adatvédelmi biztos előzetes ellenőrzésének. Ugyanakkor meg kell állapítani egyrészt, hogy a felperes nem terjesztett elő egyetlen érvet sem annak bizonyítására, hogy a könyvvizsgálatokat úgy kell tekinteni, mint olyan kezelési műveleteket, amelyek jellegüknél, alkalmazási körüknél vagy céljuknál fogva külön kockázatot jelenthetnek az érintett személyek jogaira és szabadságaira nézve. Másrészt a fent említett rendelkezésnek a Bizottság által fenntartott értelmezését jóvá kell hagyni. A Bizottság helytállóan jegyzi meg ugyanis, hogy az európai adatvédelmi biztos előzetes értesítése nem követelmény az olyan könyvvizsgálatok esetében, mint amelyet a jelen ügyben végeztek, mivel a kezelési műveletek jellegüknél, alkalmazási körüknél vagy céljuknál fogva nem jelenthetnek külön kockázatot az érintett személyek jogaira és szabadságaira nézve. Hangsúlyozni kell, hogy a Bizottság által végzett könyvvizsgálat elsődleges célja a szerződés megfelelő teljesítésének és a támogatott projekt keretében végzett pénzügyi ügyletek szabályos voltának ellenőrzése, nem pedig olyan, esetleges csalások felderítése volt, amelyek az OLAF vizsgálatának megindításához vezethetnek.

106 Vitathatatlan, hogy ahhoz, hogy egy könyvvizsgálat hatékony és hasznos módon lefolytatható legyen, és hogy abból megfelelő következtetéseket lehessen levonni, személyes adatok gyűjtése és elemzése válhat szükségessé. Ez nem jelenti ugyanakkor azt, tekintettel a könyvvizsgálat céljára, hogy a 45/2001 rendelet 27. cikkében előírt előzetes ellenőrzés is szükséges lenne. A jelen esetben a könyvvizsgáló a felperes és más tanácsadók személyes adatait, jelesül a feladatkörükre, az általuk teljesített órák számára és óránkénti költségük alapján a közvetlen személyzeti költségekre vonatkozó adatokat kezelt. A kezelés célja ugyanakkor nem a felperes és más tanácsadók egyéni teljesítményének célzott értékelése, és nem is esetleges csalás feltárása. Következésképpen a 45/2001 rendelet 27. cikke által előírt előzetes ellenőrzés a jelen esetben nem volt szükséges, e rendelkezés megsértése tehát nem volt lehetséges.

107 Ebben az összefüggésben hasznos kiemelni, hogy az európai adatvédelmi biztos 45/2001 rendelet 27. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerint előzetes ellenőrzése az OLAF vizsgálati jelentésében foglalt információk kezelése esetében kötelező, mivel ezen információk kezelése keltheti az OLAF-ban magánszemélyek által megvalósított jogsértések gyanúját.

108 E tekintetben, ami a felperes azon kijelentését illeti, miszerint az OLAF nem kérte az európai adatvédelmi biztostól az általa végzett helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok előzetes vizsgálatát, és ezzel megsértette a 45/2001 rendelet 27. cikkét, a Bizottság rámutat, hogy az OLAF vizsgálatainak lefolytatása összhangban van az európai adatvédelmi biztos több véleményében (2007. október 4. és 2012. február 3.) megfogalmazott tanácsokkal, és az OLAF külső vizsgálatai az európai adatvédelmi biztos 2007. október 4-i, azaz a jelen ügyben érintett projekttel kapcsolatos külső vizsgálatot jóval megelőző véleményének tárgyát képezte. A felperes úgy véli mindazonáltal, hogy a 2007. október 4-i vélemény jogalapja, nevezetesen az Európai Közösség hatodik keretprogramjának (2002–2006) végrehajtása tekintetében a vállalkozások, kutatóközpontok és egyetemek részvételére, valamint a kutatási eredmények terjesztésére vonatkozó szabályokról szóló, 2002. december 16-i 2321/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2002. L 355., 23. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 31. kötet, 46. o.) 18. és 20. cikke, nem megfelelő az OLAF hatodik keretprogram projektjeivel kapcsolatban folytatott külső vizsgálatainak igazolásához. Ami a Bizottság által ugyancsak hivatkozott 2012. február 3-i véleményt illeti, az nem bír relevanciával, mivel tárgya a Comengnél 2010 februárjában végzett ellenőrzés.

109 Meg kell jegyezni, hogy az európai adatvédelmi biztos 2007. október 4-én véleményt adott ki, és annak tárgyát az OLAF többek között hatodik keretprogramra vonatkozóan végzett külső vizsgálatai képezték. Így a felperes érve nélkülözi a ténybeli alapot.

110 Ezen érv továbbá a jogi alapot is nélkülözi. A 2321/2002 rendelet 20. cikke ugyanis az alábbiak szerint rendelkezik:

„A Közösség pénzügyi érdekeinek védelme

A Bizottságnak biztosítania kell, hogy a közvetett tevékenység végrehajtása során a Közösség pénzügyi érdekeit a 2988/95/EK, Euratom és 2185/96/EURATOM, EK tanácsi rendelettel, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban hatékony ellenőrzésekkel és elrettentő intézkedésekkel, szabálytalanságok észlelésekor pedig olyan szankciókkal védjék, amelyek hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek.”

111 E rendelkezés egyértelműen utal az 1073/1999 rendeletre, és megfelelő jogalapot képez, amely lehetővé teszi az OLAF számára helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok végzését. E tekintetben a felperes nem mutat rá, hogy ezen értelmezés mennyiben téves, mindössze annyit állít, hogy a fent említett rendelet 20. cikke nem jogosítja fel az OLAF-ot, hogy a hatodik keretprogram projektjeinek szerződő feleire vonatkozóan külső vizsgálatokat végezzen.

112 A felperes azt állítja továbbá, hogy a külső pénzügyi vizsgálatok közigazgatási intézkedésnek minősülnek az érintett tanácsadók tekintetében, ennélfogva azokról – a 45/2001 rendelet 28. cikkével összhangban – kötelező lett volna értesíteni az európai adatvédelmi biztost. A felperes ugyanakkor nem mutat rá arra, hogy a fent említett rendelkezés mennyiben alkalmazható a jelen ügyben. Ezt az érvet tehát el kell utasítani.

113 Végül a felperes arra hivatkozik, hogy az adatvédelmi tisztviselő 2011. február 2-i értesítésére a 45/2001 rendelet 25. cikkének megsértésével került sor, mivel e dokumentum két valótlan kijelentést tartalmaz, amelyek közül az egyik az európai adatvédelmi biztosnak a 45/2001 rendelet 27. cikke alkalmazhatatlanságával kapcsolatos véleményére, a másik pedig az „alvállalkozó” neve feltüntetésének elmaradására vonatkozik (lásd a lenti 152–155. pontot).

114 Ami az első, állítólagosan valótlan kijelentést illeti, a fenti 105. és 106. pontból következik, hogy a 45/2001 rendelet 27. cikke a jelen esetben semmiképpen nem volt alkalmazható. Az értesítés e tekintetben tehát nem tartalmaz tévedést.

115 Ami a második, az értesítés „alvállalkozókra" vonatkozó 3. pontját illető állítólagosan valótlan kijelentést illeti, az alvállalkozóra tett kifejezett utalás hiánya legfeljebb az értesítés pontatlanságának, de nem valótlanságának megállapítását teszi lehetővé. Következésképpen nem állapítható meg, hogy önmagában e pontatlanság által megvalósult volna a 45/2001 rendelet 25. cikkének sérelme.

116 A fenti 98–102. pontból az következik, hogy a jogalapnak a 45/2001 rendelet 25. cikkének megsértésére vonatkozó részében helyt kell adni, ezt meghaladó részében pedig el kell azt utasítani.

Az első, az OLAF részéről megvalósuló hatáskörrel való visszaélésre alapított jogalapról [*omissis*]

– – Az OLAF szerződés teljesítésére vonatkozó vizsgálati jogköréről

128 A felperes lényegében azt állítja, hogy az OLAF nem rendelkezett illetékességgel egy keretprogram végrehajtása céljából létrejött szerződés teljesítésére vonatkozó vizsgálat folytatására.

129 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 310. cikk (6) bekezdése előírja, hogy „[a]z Unió és a tagállamok a 325. cikk rendelkezéseivel összhangban küzdenek a csalás és az Unió pénzügyi érdekeit sértő minden egyéb jogellenes tevékenység ellen", a csalás elleni küzdelemről szóló EUMSZ 325. cikk pedig akként rendelkezik, hogy „[a]z Unió és a tagállamok küzdenek a csalás és az Unió pénzügyi érdekeit sértő minden egyéb jogellenes tevékenység ellen az e cikknek megfelelően meghozandó olyan intézkedésekkel, amelyeknek elrettentő hatásuk van és hathatós védelmet nyújtanak a tagállamokban, valamint az Unió intézményeiben, szerveiben és hivatalaiban".

130 Meg kell jegyezni ugyanis, hogy évente az uniós alapoknak egy jelentős része megy veszendőbe természetes és jogi személyek által elkövetett csalások és más szabálytalanságok következtében, és az uniós intézmények és a tagállamok az Uniót a csalásmegelőzés területén való fellépés érdekében különleges jogi felhatalmazással látták el, közigazgatási struktúrákat hoztak létre és jogszabályi intézkedéseket fogadtak el az uniós alapok egyéni címzettjei vagy az uniós intézmények és szervezetek tagjai és személyzete által elkövetett csalások megelőzése céljából (lásd ebben az értelemben: Jacobs főtanácsnok Bizottság kontra BEI ügyre vonatkozó indítványa, C-15/00, EU:C:2002:557, 4. pont).

131 Az OLAF-ot ezzel a céllal hozta létre az 1999/352 határozat. Az említett határozat 2. cikke (1) bekezdésének első albekezdése az alábbiakat írja elő:

„A[z OLAF] a Bizottságra ruházott hatásköröket gyakorolva külső igazgatási vizsgálatokat hajt végre a csalások, a korrupció és az Európai Közösség pénzügyi érdekeit károsító minden más jogellenes cselekedet, valamint a Közösség rendelkezéseinek bármilyen cselekedet vagy intézkedés általi megsértése elleni küzdelem megerősítése céljából."

132 Az OLAF által folytatott vizsgálatokkal kapcsolatban az 1073/1999 rendelet 1. cikkében az alábbiak szerint rendelkezik:

„(1) A csalások, a korrupció és az Európai Közösség pénzügyi érdekeit sértő egyéb jogellenes tevékenységek elleni küzdelem megerősítése érdekében […][az OLAF] […] a Közösség által az érintett területeken hatályos szabályok és megállapodások rendelkezései szerint a Bizottságra ruházott vizsgálati hatáskört gyakorolja.

(2) A[z OLAF] a Bizottság segítségével a tagállamok számára megszervezi a szoros és rendszeres együttműködést a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai között, annak érdekében, hogy összehangolják tevékenységeiket az Európai Közösség pénzügyi érdekeit sértő csalásokkal szemben. A[z OLAF] megtervezi és kifejleszti az Európai Közösség pénzügyi érdekeit sértő csalással és minden más jogellenes tevékenységekkel szembeni módszereket."

133 Az 1073/1999 rendelet 2. cikke az alábbi módon határozza meg az „igazgatási vizsgálat" fogalmát:

„E rendelet alkalmazásában »igazgatási vizsgálat« (a továbbiakban: »vizsgálat«): a[z OLAF] alkalmazottai feladatai teljesítésének keretein belül vállalt felügyeleti, ellenőrzési és egyéb tevékenységei a 3. és a 4. cikk rendelkezéseivel összhangban, az 1. cikkben felsorolt célok elérése érdekében, valamint adott esetben a vizsgált tevékenységek szabályostól eltérő jellegének megállapítása céljából. E vizsgálatok nem befolyásolhatják a tagállamok büntetőeljárás kezdeményezésére vonatkozó hatáskörét."

134 Az 1073/1999 rendelet „Belső vizsgálatok" címet viselő 3. cikke a következők szerint rendelkezik:

„A[z OLAF] a tagállamokon belüli helyszíni vizsgálatok és ellenőrzések elvégzésekor a 2185/96/Euratom, EK rendelet hatálya alatt a Bizottságra ruházott hatásköröket gyakorolja, harmadik országokban pedig a hatályos együttműködési megállapodások rendelkezéseivel összhangban jár el.

Vizsgálati feladatainak részeként a[z OLAF] Hivatal a vizsgálatokat és az ellenőrzéseket a 2988/95/EK, Euratom rendelet 9. cikke (1) bekezdésének rendelkezései szerint eljárva végzi, valamint a tagállamokon belüli vizsgálatok elvégzésekor ugyanazon rendelet 9. cikke (2) bekezdésében említett ágazati szabályoknak megfelelően, illetve harmadik országokban a hatályos együttműködési megállapodások rendelkezéseivel összhangban jár el."

135 A vizsgálatok kezdeményezésével kapcsolatban az 1073/1999 rendelet 5. cikkének első bekezdése akként rendelkezik, hogy „[k]ülső vizsgálatokat a[z OLAF] igazgatójának a saját hatáskörében meghozott vagy egy érintett tagállam felkérésére meghozott döntése alapján kezdeményeznek".

136 A vizsgálati eljárás feltételeit az 1073/1999 rendelet 6. cikke az alábbiak szerint határozza meg:

„(1) A vizsgálatok lefolytatását közvetlenül a[z OLAF] igazgatója irányítja.

(2) A[z OLAF] alkalmazottai a feladataikat a személyazonosságukat és beosztásukat feltüntető írásos meghatalmazás felmutatásával végzik.

(3) A[z OLAF] [helyesen: vizsgálattal megbízott] alkalmazottait minden beavatkozáshoz [helyesen: eljárási cselekményhez] az igazgató által kibocsátott meghatalmazással látják el, amelyen feltüntetik a vizsgálat tárgyát.

(4) A helyszíni vizsgálatokat és ellenőrzéseket a[z OLAF] alkalmazottai az érintett tagállam tisztviselőinek tevékenységeit szabályzó szabályzatok és szokások, a személyzeti szabályzat, továbbá a 4. cikk (1) bekezdésében [helyesen: (1) bekezdésének második albekezdésében] említett határozatok rendelkezéseinek figyelembevételével folytatják le.

(5) A vizsgálatokat egy időtartam alatt folyamatosan végzik, amelynek hosszát az eset körülményei és bonyolultsága határozza meg.

(6) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy hatáskörrel rendelkező hatóságaik a nemzeti jogszabályok rendelkezéseinek betartásával biztosítsák a feladataik elvégzéséhez szükséges teljes körű támogatást a[z OLAF] alkalmazottai számára. Az intézmények és szervek gondoskodnak arról, hogy tagjaik és

személyzetük a[z OLAF] képviselői számára megadhassák a feladataik elvégzéséhez szükséges támogatást; a hivatalok és ügynökségek kötelesek gondoskodni arról, hogy vezetőik és személyzetük ugyanilyen módon járjon el.”

137 Az 1073/1999 rendelet 7. cikkében előírja továbbá, hogy az intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek haladéktalanul továbbítanak minden csalási, korrupciós és egyéb jogellenes tevékenységre vonatkozó információt az OLAF számára.

138 A Vizsgálati jelentéssel és a vizsgálatot követő intézkedésekkel kapcsolatban az 1073/1999 rendelet 9. cikke az alábbiakat írja elő:

„(1) A[z OLAF] által végrehajtott vizsgálat befejezését követően a[z OLAF] az igazgató felügyelete mellett összeállít egy jelentést, amelyben feltüntetik a megállapított tényeket, a pénzügyi veszteség mértékét, amennyiben van, továbbá a vizsgálat által feltárt eredményeket és az igazgató javaslatait a meghozandó intézkedésekről.

(2) Az ilyen jelentések összeállításánál figyelembe veszik az érintett tagállam nemzeti jogában előírt eljárási követelményeket. Az ilyen alapon összeállított jelentések azon tagállamban, amelyben azok felhasználása szükségesnek bizonyul, ugyanolyan módon és ugyanolyan feltételek mellett, mint az adott ország nemzeti közigazgatási felügyelői által készített jelentések, igazgatási vagy bírósági eljárásban elfogadható bizonyítéknak minősülnek. A jelentések tartalmát ugyanolyan értékelési szabályok alapján ugyanolyan értékelésnek vetik alá, mint az adott ország nemzeti közigazgatási felügyelői által összeállított jelentéseket, és a jelentéseket azokkal azonos értékű dokumentumnak tekintik.

(3) A külső vizsgálatot követően összeállított jelentéseket és az összes vonatkozó felhasználható dokumentumot az érintett tagállam hatáskörrel rendelkező hatóságainak küldik meg azon szabályok betartásával, amelyeket a külső vizsgálatokra kell alkalmazni. […]”

139 Hangsúlyozni kell továbbá, hogy a 2321/2002 rendelet 20. cikkének tárgya az Unió pénzügyi érdekeinek védelme. Ez a rendelkezés kifejezetten utal az 1073/1999 rendeletre, ekként az alábbiak szerint megerősíti az OLAF-nak az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó hatáskörét:

„A Bizottságnak biztosítania kell, hogy a közvetett tevékenység végrehajtása során a Közösség pénzügyi érdekeit a 2988/95/EK, Euratom és 2185/96/EURATOM, EK tanácsi rendelettel, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban hatékony ellenőrzésekkel és elrettentő intézkedésekkel, szabálytalanságok észlelésekor pedig olyan szankciókkal védjék, amelyek hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek.”

140 Végezetül hangsúlyozni kell, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében, ha egy uniós másodlagos jogi rendelkezés értelmezése szükségessé válik, azt, amennyire lehet, úgy kell értelmezni, hogy összhangban legyen a Szerződés rendelkezéseivel (1993. június 24-i Dr Tretter ítélet, C-90/92, EU:C:1993:264, 11. pont; 1996. szeptember 10-i Bizottság kontra Németország ítélet, C-61/94, EU:C:1996:313, 52. pont).

141 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak szövegét, hanem szövegkörnyezetét, és annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is figyelembe kell venni, amelynek az részét képezi (lásd: 2005. június 7-i VEMW és társai ítélet, C-17/03, EU:C:2005:362, 41. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

142 Egyébiránt, amennyiben valamely rendeletnek és különösen annak egyik rendelkezésének nyelvtani és történeti értelmezése nem teszi lehetővé, hogy megállapítsák pontos hatályát, a kérdéses szabályozást mind a célja, mind pedig az általános rendszere alapján kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 1998. március 31-i Franciaország és társai kontra Bizottság ítélet, C-68/94 és C-30/95, EU:C:1998:148, 168. pont; 1999. március 25-i Gencor kontra Bizottság ítélet, T-102/96, EU:T:1999:65, 148. pont).

143 Az OLAF-nak a keretprogram végrehajtása céljából létrejött szerződések teljesítésére vonatkozó vizsgálati hatásköréről szóló szabályozást e rendelkezések és a fent hivatkozott ítélkezési gyakorlat fényében kell vizsgálni.

144 A fenti 129–139. pontban felidézett rendelkezésekből az következik, hogy az OLAF kiterjesztett hatáskörrel rendelkezik az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás, korrupció és egyéb jogellenes tevékenységek üldözése terén.

145 Az Unió pénzügyi érdekei EUMSZ 325. cikkben előírt védelmének hatékonnyá tétele érdekében feltétlenül szükséges, hogy a csalástól és más szabálytalanságoktól való elrettentés, valamint az ezek elleni küzdelem minden szinten, és minden olyan tevékenység tekintetében megvalósuljon, amelyek keretében az említett érdekek ilyen jelenségek folytán sérülhetnek. A Bizottság e cél megfelelőbb teljesítése céljából rendelkezett akként, hogy az OLAF gyakorolja a Bizottságra ruházott hatáskörét a külső igazgatási vizsgálat tekintetében.

146 Konkrétan ugyanezt mondja ki a 2321/2002 rendelet fenti 139. pontban hivatkozott 20. cikke is, amely a vállalkozásoknak a hatodik keretprogram végrehajtásában való részvételére vonatkozik, és amely előírta, hogy a Bizottság gondoskodjon arról, hogy az Unió pénzügyi érdekeinek védelmét az 1073/1999 rendelettel összhangban hatékony ellenőrzésekkel biztosítsák. Pontosabban e rendelet azt írta elő, hogy az OLAF a tagállamokon belüli helyszíni vizsgálatok és ellenőrzések elvégzésekor a 2185/96 rendelet által a Bizottságra ruházott hatásköröket gyakorolja.

147 Kitűnik tehát, hogy az Unió és jogellenes tevékenységek végzésével gyanúsított jogi vagy természetes személyek között fennálló szerződéses viszony nem befolyásolja az OLAF vizsgálati hatáskörét. Az OLAF a fent említett felek között fennálló szerződés ellenére folytathat vizsgálatokat e személyek tekintetében, ha velük szemben csalás vagy jogellenes tevékenységek gyanúja merül fel.

148 A felperes hiába állítja tehát, hogy a fent említett rendelkezések akként értelmezendők, hogy az OLAF hatásköre az Unió nevében megkötött szerződések fennállása esetében kizárt. Egy ilyen értelmezés – amely tehát az intézmények hatáskörének korlátozásával jár a csalás és bármely jogellenes tevékenység elleni küzdelem területén – nem áll összhangban sem a Szerződés rendelkezéseivel, sem e rendelkezések céljával vagy általános felépítésével.

149 Ebben az összefüggésben a felperes tévesen vonja kétségbe az OLAF függetlenségét, a Bizottság érdekütközését gyanítva a Bizottság által az Unió nevében kötött szerződés fennállása esetén. Az 1073/1999 rendelet (12) preambulumbekezdése ugyanis nyilvánvalóvá teszi annak biztosításának szükségességét, hogy az OLAF az e rendeletben ráruházott feladatok végrehajtása során független legyen, hatáskört biztosítva az OLAF igazgatójának, hogy a vizsgálatok megindítását saját hatáskörében elrendelhesse. Ugyanezen rendelet 12. cikkének (3) bekezdése az említett preambulumbekezdést hajtja végre annak előírásával, hogy „[a]z igazgató külső és belső vizsgálatok kezdeményezésével és lefolytatásával vagy az egyes vizsgálatok lefolytatását követően a jelentések összeállításával kapcsolatosan nem kérhet és nem fogadhat el kormányoktól, illetve intézményektől, szervektől, hivataloktól vagy ügynökségektől semmiféle utasítást”, és „[h]a az igazgató úgy ítéli meg, hogy egy Bizottság által megtett intézkedés megkérdőjelezi a személyes függetlenségét, jogosult saját intézményével szemben eljárást kezdeményezni az Európai Bíróságon”.

150 Az OLAF ezen függetlenségét megerősíti a 2013. szeptember 27-i 2013/478/EU bizottsági rendelettel (HL 2013. L 257., 19. o.) módosított 1999/352 határozat 3. cikke, amely az alábbiak szerint rendelkezik:

„A vizsgálati tevékenység függetlensége

A[z OLAF] igazgatója a 2. cikk (1) bekezdésében említett vizsgálati hatásköreit teljes függetlenséggel gyakorolja. A[z OLAF] igazgatója a hatáskörök gyakorlásával kapcsolatosan sem a Bizottságtól, sem a kormányoktól, sem pedig az intézményektől, szervektől nem kérhet és nem fogadhat el utasításokat.” [*omissis*]

– – – Az ellenőrzésekre és könyvvizsgálatokra vonatkozó szerződési feltétel jogszerűségéről

157 A felperes hiába hivatkozik arra, hogy az OLAF hatodik keretprogram szerződéseinek keretében végzett ellenőrzésekben és könyvvizsgálatokban való részvételét előíró szerződési feltétel tisztességtelen és jogellenes. A fenti 144. és 145. pont kiemelte ugyanis, hogy az OLAF hatáskörrel rendelkezik külső vizsgálatok folytatására olyan jogi vagy magánszemélyeknél, akik tekintetében az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás vagy jogellenes cselekmények gyanúja merül fel, még akkor is, ha az intézmény és e személyek között szerződéses kapcsolat áll fenn. Ebben az összefüggésben az OLAF nem az FP6 típusszerződés II.29 cikkének alkalmazásában – amely előírja, hogy a Bizottság helyszíni vizsgálatokat és ellenőrzéseket végezhet, és e tekintetben a 2185/96 és az 1073/1999 rendeletre utal –, hanem a fent említett rendeletek és az 1999/352 határozat által ráruházott jogkörök gyakorlása keretében jár el.

158 A szerződési feltétel így egyszerű felidézése azon jogköröknek, amelyekkel a Bizottság és az OLAF már rendelkezik. Nem tűnik úgy tehát, hogy e hatáskör általuk történő gyakorlása olyan hibát valósítana meg, amely kárt okozhat a felperes számára. [*omissis*]

– – – A csalási vagy korrupciós cselekmények kellően megalapozott gyanújának hiányáról [*omissis*]

175 Az ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az OLAF igazgatójának a vizsgálat megindítására vonatkozó határozatára – valamint a Szerződések által, illetve az ezek alapján létrehozott intézmény, szerv, hivatal és ügynökség részéről egy ilyen vizsgálat megindítására vonatkozóan előterjesztett kérelemre – az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás vagy más jogellenes tevékenységek kellően megalapozott gyanú hiányában nem kerülhet sor (2003. július 10-i Bizottság kontra BCE ítélet, C-11/00, EU:C:2003:395, 141. pont; Bizottság kontra BEI ítélet, C-15/00, EU:C:2003:396, 164. pont).

176 Meg kell vizsgálni tehát, hogy az OLAF által táplált gyanú kellően megalapozott volt-e.

177 Az eredeti könyvvizsgálói jelentés e tekintetben tartalmaz bizonyos információt, amelyből kitűnik, hogy a Zenon az egyes időszakok tekintetében előírt személyzetiköltség-űrlapokat nem küldte meg, a Zenon által bejelentett személyzeti költségek egy jelentős része olyan személyekre vonatkozott, akiket a Comeng társaság bocsátott rendelkezésre, a Comeng által rendelkezésre bocsátott személyek óradíja számottevően magasabb volt, mint a Zenon alkalmazottainak munkadíja, és a Comeng személyzeti költségeit nem lehetett volna „belső tanácsadók” költségeiként elszámolni. Ezen információkból kitűnik továbbá, hogy a Comeng személyzeti költségének belső tanácsadói költségként való elszámolására irányuló gyakorlat szisztematikus lehetett. Továbbá az is nyilvánvalóvá vált, hogy a két társaság közötti kapcsolatok nem voltak ismertek, és a könyvvizsgálat révén lehetett megerősíteni, hogy a Comeng és a Zenon között fennáll egy, 2005. április 1-jén aláírt megállapodás.

178 Hangsúlyozni kell, hogy ezen információk az OLAF eredeti információk értékelését tartalmazó bizalmas dokumentumában foglalt információk nagy részét képezik.

179 Meg kell állapítani, hogy e tényezőkre tekintettel – amelyeket a Zenon és a Comeng között fennálló kapcsolatokra vonatkozó információk hiánya, nyilvánvalóan túlzott személyzeti költségek, a valóságnak nem megfelelő, személyzetre vonatkozó nyilatkozatok, a személyzeti költségek besorolása szisztematikusnak tűnő gyakorlata jellemez – az OLAF helytállóan állapíthatta meg, hogy csalási cselekményeknek vagy más, az Unió költségvetését esetlegesen sértő jogellenes tevékenységeknek a vizsgálat megindításához kellően megalapozott gyanúja áll fenn.

[*omissis*]

– – – Az OLAF-nak külső vizsgálatok keretében meghallgatások szervezésére vonatkozó jogkörének hiányáról [*omissis*]

187 A jelen ügyben emlékeztetni kell arra, hogy az OLAF két tagja 2011. szeptember 6-án meghallgatta a felperest.

188 Ami a szabályozást illeti, szigorúan nyelvtani szempontból el kell ismerni, hogy ellentétben az 1073/1999 rendelet 4. cikkében a belső vizsgálatokkal kapcsolatban előírtakkal, egyetlen rendelkezés sem ír elő kifejezetten lehetőséget az OLAF számára, hogy szóbeli információkat kérjen a külső vizsgálatok keretében.

189 Ugyanakkor az erre vonatkozó különös rendelkezés hiánya nem értelmezhető akként, hogy az OLAF számára tilos lenne meghallgatások szervezése a külső vizsgálatok keretében. A helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok végzésére vonatkozó jogkör ugyanis tagadhatatlanul együtt jár az ezen ellenőrzésekkel és vizsgálatokkal érintett személyek meghallgatásának megszervezésére vonatkozó jogkörrel. Ezenkívül az OLAF által folytatott vizsgálatok nem alapulnak kényszeren, mivel az érintett személyeknek jogukban áll megtagadni az abban való részvételt vagy egyes kérdések megválaszolását.

190 Ezenfelül emlékeztetni kell arra, hogy a 2185/96 rendelet 7. cikkéből, összefüggésben az 1073/1999 rendelet 2. cikkével, az következik, hogy az OLAF „a nemzeti közigazgatási tisztviselőkével azonos feltételek mellett és a nemzeti jogalkotásnak megfelelően hozzáférhet[…] az érintett vállalkozások minden olyan információjához és dokumentumához, amely a helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok megfelelő lefolytatásához szükséges”.

191 A felperes egyetlen érvet sem terjesztett elő annak bizonyítása céljából, hogy e tekintetben az OLAF hibát követett volna el. A felperes ugyanis nem mutatott rá, hogy az OLAF azon lépése, hogy meghallgatásra idézze be őt mint az ezen ellenőrzésekkel és vizsgálatokkal érintett személyt, mennyiben nem felelt meg a 2185/96 rendelet 7. cikkének és a vele összefüggésben értelmezett 1073/1999 rendelet 2. cikkének.

192 Ugyanezen okból az OLAF felügyeleti bizottságának 2/2012. sz. véleményére alapított, azt alátámasztó érvet, hogy az OLAF nem kérhet szóbeli információkat a külső vizsgálatok keretében, ugyancsak el kell utasítani.

193 Következésképpen az OLAF külső vizsgálatok keretében meghallgatások szervezésére vonatkozó jogkörének hiányára alapított kifogást el kell utasítani.

– – – Az OLAF harmadik személyeknél végzett vizsgálat folytatására vonatkozó jogkörének hiányáról [*omissis*]

196 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a 2185/96 rendelet 5. cikkének (3) b) bekezdése akként rendelkezik, hogy „[a]hol feltétlenül szükséges annak megállapításához, hogy fennáll-e szabálytalanság, a Bizottság más érintett gazdasági szereplőknél is tarthat helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat, hogy hozzáférhessen azokhoz a vonatkozó információkhoz, amelyekkel e szereplők a helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok alá tartozó tényekkel kapcsolatban rendelkeznek”.

197 Ezenkívül a 2185/96 rendelet egyetlen rendelkezése és végső soron más rendelet egyetlen rendelkezése sem korlátozza, hogy a Bizottság vagy jelen esetben az OLAF ellenőrzést és helyszíni vizsgálatot folytasson valamely alvállalkozónál anélkül, hogy előtte a csalással gyanúsított gazdasági szereplőnél végezne ellenőrzést és helyszíni vizsgálatot. Az OLAF ugyanis végezhet ellenőrzést és helyszíni vizsgálatot gazdasági szereplőnél, feltéve hogy az szigorúan szükséges valamely szabálytalanság megállapításához.

198 Márpedig, emlékeztetni kell arra, hogy a Comeng pontosan a Zenon alvállalkozójaként járt el a hatodik keretprogram végrehajtása céljából kötött FP6 szerződések vitatott teljesítése keretében. Az e gazdasági szereplőnél végzett ellenőrzés tehát szükségessé vált a birtokában lévő, a vizsgálat tárgyát képező tényezőkre vonatkozó, releváns információk összegyűjtése céljából.

199 Ami azt a döntést illeti, hogy e gazdasági szereplőnél előbb végezték az ellenőrzést, mint a Zenonnál, az a váratlanságból fakadó hatás szükségességével indokolható. Mindenesetre, feltéve hogy az elvégzett ellenőrzések megfelelnek a 2185/96 rendeletnek – ami igaz a Comengnél végzett ellenőrzések esetében –, azok egymásutánjának megválasztása kizárólag a Bizottság és az OLAF mérlegelésének körébe tartozik.

200 Tekintettel a jelen ügy körülményeire és a fenti 177–181. pontban felidézett, kellően megalapozott gyanú fennállására, meg kell állapítani, hogy a Comengnél végzett vizsgálat szigorú értelemben szükségszerű volt, és az OLAF mérlegelési jogkörének kereti közé illeszkedett.

201 Következésképpen a 2185/96 rendelet 5. cikkének semmilyen megsértése nem róható fel a Bizottságnak.

– – – A vizsgálat 2002 és 2006 közötti pénzügyi ügyletekre történő kiterjesztésének jogellenes voltáról [*omissis*]

210 Másodikként együttesen kell megvizsgálni az elévülésre és az észszerű határidő, valamint a jogbiztonság elvének megsértésére alapított érveket.

[*omissis*]

213 Emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a 2988/95 rendelet 3. cikkének (1) bekezdésében foglalt elévülés szabálya mind az e rendelet 5. cikke értelmében vett közigazgatási szankciók kiszabásához vezető szabálytalanságokra, mind az említett rendelet 4. cikke értelmében vett közigazgatási intézkedés tárgyát képező szabálytalanságokra alkalmazandó, amely intézkedés, anélkül hogy szankció jelleget öltene, a jogtalanul megszerzett előny elvonását vonja maga után (2009. január 29-i Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb és társai ítélet, C-278/07–C-280/07, EU:C:2009:38, 22. pont; 2011. április 15-i IPK International kontra Bizottság ítélet, T-297/05, EU:T:2011:185, 147. pont; 2013. április 19-i Aecops kontra Bizottság ítélet, T-53/11, nem tették közzé, EU:T:2013:205, 41. pont).

214 A Bíróság azt is kimondta, hogy a 2988/95 rendelet és különösen annak 3. cikke (1) bekezdése első albekezdésének az elfogadásával az uniós jogalkotó e területen általánosan alkalmazandó elévülési szabályt kívánt bevezetni, amellyel egyrészt a valamennyi tagállamban alkalmazott minimális határidőt szándékozott meghatározni, másrészt ki akarta zárni azt a lehetőséget, hogy az uniós költségvetésből jogosulatlanul kapott összegeket a vitatott kifizetéseket érintő szabálytalanság elkövetése utáni négyéves időszak eltelte után visszakövetelték. Ebből következik, hogy a 2988/95 rendelet hatálybalépésétől kezdve az uniós költségvetésből jogosulatlanul kapott valamennyi előnyt – főszabály szerint és azon ágazatok kivételével, amelyek esetében az uniós jogalkotó rövidebb határidőt írt elő – négyéves határidőn belül követelhetik vissza a tagállamok illetékes hatóságai (2009. január 29-i Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb és társai ítélet, C-278/07–C 280/07, EU:C:2009:38, 27. és 28. pont).

215 Tekintettel a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének az ítélkezési gyakorlat által felidézett tartalmára, továbbá arra a tényre, hogy az OLAF vizsgálata, amennyiben az a felperest érintette, kizárólag a nemzeti jog, nem pedig az uniós jog alapján hozott közigazgatási vagy büntetőjogi intézkedésekhez vagy szankciókhoz vezethetett, a felperes nem hivatkozhat a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdésének alkalmazásában semmiféle elévülésre.

216 Mindenesetre, még ha megállapítást nyerne is, hogy a 2988/95 rendelet által előírt elévülési szabályok kötelezőek a görög nemzeti hatóságok számára az esetleges büntetőeljárás lefolytatása során, hangsúlyozni kell, amint azt a Bizottság helytállóan megjegyezte, hogy a hatodik keretprogram szerződései teljesítésének keretében elkövetett szabálytalanság folyamatos volt. Meg kell jegyezni továbbá, hogy annak 2007. szeptember 30-án, azaz a hatodik keretprogram Zenon részvételével zajló utolsó projektjének (vagyis a Gnosysnak) a befejezését követően szakadt vége. Ezen időponttól kezdve kell a vélelmezett szabálytalanságot megszűntnek tekinteni. Következésképpen az elévülési határidő csak 2007. október 1-jén nyílt meg.

217 Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy a 2988/95 rendelet 3. cikke (1) bekezdése harmadik albekezdésének alkalmazásában a felperessel szemben indított büntetőeljárás elévülési idejének megszakadására kizárólag a felperes tudomására hozott aktus által kerülhet sor. Márpedig a felperes elismerte a tárgyaláson, hogy egy 2011. júliusi levélben tájékoztatták a vizsgálatról. Célszerű egyebekben hangsúlyozni, hogy e levél említést tesz arról, hogy a felperest a szóban forgó vizsgálattal „érintett személynek” tekinti, valamint hogy a felperes kapcsolatban állt az OLAF képviselőivel, mivel e levél említést tesz a felperes OLAF-nak küldött, 2011. július 6-i leveléről, amellyel megerősítette egyetértését a görögországi lakóhelyén tartandó meghallgatásának időpontjára vonatkozóan. Ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy a felperesnek 2011 júliusában küldött levél megszakította az elévülési időt, és új, négyéves elévülési időt nyitott, amely az említett levél dátumától számítandó (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2003. március 13-i José Martí Peix kontra Bizottság ítélet, T-125/01, EU:T:2003:72, 94. pont).

218 Következésképpen a felperesnek az eljárás elévülésére alapított érvét el kell utasítani.

219 Ami a közigazgatási eljárásokban az észszerű eljárási határidő betartására vonatkozó kötelezettség megszegésére alapított érvet illeti, meg kell jegyezni, hogy e kötelezettség az uniós jog általános elvének minősül, amelynek a tiszteletben tartását az uniós bíróságok biztosítják, és amelyet egyébként az Európai Unió Alapjogi Chartája 41. cikkének (1) bekezdése a megfelelő ügyintézéshez való jog elemeként nevesít (lásd ebben az értelemben: 2014. május 21-i Catinis kontra Bizottság ítélet, T-447/11, EU:T:2014:267, 34. pont). Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy a határidő észszerű jellegét minden egyes ügy sajátos körülményeinek összessége alapján kell megítélni, különösen az alapján, hogy az milyen összefüggésbe illeszkedik, milyen eljárási lépesekre került sor, az ügy mennyire összetett és az egyes érintett felek számára mi a jogvita tétje (1997. október 22-i SCK és FNK kontra Bizottság ítélet, T-213/95 és T-18/96, EU:T:1997:157, 57. pont; 1999. szeptember 16-i Partex kontra Bizottság ítélet, T-182/96, EU:T:1999:171, 177. pont; 2013. április 19-i Aecops kontra Bizottság ítélet, T-53/11, nem tették közzé, EU:T:2013:205, 57. pont). A jelen ügyben a hatodik keretprogram

végrehajtása céljából kötött szerződések a 2002 és 2006 közötti időszakra vonatkoztak, és több évre terjedtek ki. Ezenkívül a Bizottság által megállapított szabálytalanság folyamatos volt, és ugyanezen időszakra terjedt ki. A felperes tehát nem róhatja fel az OLAF-nak, hogy többéves időszakra vonatkozó vizsgálatot folytatott. Egyébként az OLAF az 1073/1999 rendelet 6. cikkének (5) bekezdésével összhangban járt el, amennyiben a vizsgálatot az ügy körülményeivel és bonyolultságával arányos időtartamon belül, folyamatosan folytatta le. Az OLAF vizsgálatát ugyanis 2009 decemberében kezdte meg. 2010 februárjában a Comengnél végzett helyszíni vizsgálatot. 2010 augusztusában a Bizottság összeállította a végleges könyvvizsgálói jelentés tervezetét, és azt megküldte a Zenonnak, amely vonatkozó észrevételeit 2010 októberében és novemberében terjesztette elő. A Bizottság 2011 februárjában elfogadta a végleges könyvvizsgálói jelentést. Az OLAF a végleges könyvvizsgálói jelentésben foglaltak alapján tájékoztatta a felperest, hogy érintett személynek minősül, 2011 szeptemberében meghallgatta őt, 2012 szeptemberében lezárta vizsgálatát, és végleges vizsgálati jelentését 2012 októberében megküldte a görög hatóságoknak. Következésképpen az OLAF nem sértette meg a közigazgatási eljárások lefolytatása során észszerű határidő betartására vonatkozó kötelezettségét, sem a megfelelő igazgatás elvét, amelynek az említett kötelezettség az egyik összetevője. A fentiek fényében az OLAF továbbá a gondosság elvét sem sértette meg.

[*omissis*]

A harmadik, a védelemhez való jog megsértésére alapított jogalapról

225 A harmadik jogalap keretében a felperes arra hivatkozik, hogy meghallgatásának időpontjában és keresete benyújtásának időpontjáig csak kevés információ állt a rendelkezésére a vizsgálatok tárgyát és az OLAF vele szemben megfogalmazott állításait illetően. A felperes úgy véli, hogy őt mint érintett személyt, az őt érintő valamennyi tényt illetően pontos és egyértelmű módon tájékoztatni kellett volna. Márpedig állítása szerint nem tájékoztatták őt végleges és részletes módon a vele szemben megfogalmazott állításokat és a neki felrótt tényeket, továbbá az Információs társadalom Főigazgatóságnak és a görög hatóságoknak megküldött vádpontokat és információkat illetőleg, és arra sem adódott módja, hogy védekezzen és visszautasítsa az esetlegesen téves állításokat.

226 A Bizottság cáfolja ezen állításokat.

227 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a felperes harmadik jogalapjával arra hivatkozik, hogy megsértették védelemhez való jogát, és lényegében két kifogást ad elő. Azt állítja egyrészt, hogy nem tájékoztatták pontos és egyértelmű módon minden egyes neki felrótt tényről, következésképpen azokkal kapcsolatban nem is gyakorolhatta meghallgatáshoz való jogát. Másrészt arra hivatkozik, hogy nem volt hozzáférése sem az OLAF aktájához azt megelőzően, hogy az OLAF jelentését összeállította, és abban a felperes nevét feltüntette, sem magához a végleges jelentéshez.

228 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a védelemhez való jogot minden olyan, egy adott személy ellen indított eljárásban, amelynek eredménye az adott személyt hátrányosan érintő intézkedés lehet, garantálni kell akkor is, ha a szóban forgó eljárásra semmilyen konkrét szabály nem vonatkozik. Ez az elv megköveteli, hogy az olyan határozatok címzettjeit, amelyek jelentősen érintik érdekeiket, olyan helyzetbe hozzák, amelyben hatékonyan ismertethetik álláspontjukat (lásd ebben az értelemben: 1996. október 24-i Bizottság kontra Lisrestal és társai ítélet, C-32/95 P, EU:C:1996:402, 21. pont).

229 Először, azzal a kifogással kapcsolatban, miszerint a felperest nem tájékoztatták kellően egyértelmű módon a neki felrótt tényekről, így e tények tekintetében nem is gyakorolhatta meghallgatáshoz való jogát, meg kell állapítani mindenekelőtt, hogy semmilyen szabályozás nem írt elő az érintett személyeknek az OLAF külső vizsgálatainak keretében történő tájékoztatására vonatkozó kötelezettséget. Ezzel szemben a belső vizsgálatokkal kapcsolatban a csalás, a korrupció és a Közösségek érdekeit sértő jogellenes tevékenységek elleni küzdelemmel kapcsolatos belső vizsgálatok

feltételeiről és módjairól szóló, 1999. június 2-i 1999/396/EK, ESZAK, Euratom bizottsági határozat (HL 1999. L 149., 57. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 3. kötet 118. o.) „Az érdekelt felek tájékoztatása” című 4. cikkében az érintettek értesítését a következő feltételekkel írja elő:

„Ha személyes érintettség lehetősége merül fel a Bizottság tagjára, tisztviselőjére vagy alkalmazottjára vonatkozóan, az érdekeltet rövid időn belül értesítik, feltéve, hogy ez a vizsgálatot nem veszélyezteti […].

Azon esetekben, amikor a vizsgálat céljai érdekében a teljes titoktartás fenntartása és a nemzeti bíróságok hatáskörébe tartozó vizsgálati eljárás alkalmazása válik szükségessé, a Bizottság érintett tagjának, tisztviselőjének vagy alkalmazottjának a nyilatkozattétel érdekében történő értesítési kötelezettség teljesítése a Bizottság elnökének vagy különösen a főtitkárnak a hozzájárulásával elhalasztható.”

230 A Törvényszék már megállapította, hogy a védelemhez való jog tiszteletben tartása kellő módon biztosított az OLAF belső vizsgálatának során, amennyiben az megfelel az 1999/396 határozat 4. cikkének (2007. szeptember 12-i Nikolaou kontra Bizottság ítélet, T-259/03, nem tették közzé, EU:T:2007:254, 245. pont).

231 Ugyanez vonatkozik az OLAF külső vizsgálati eljárására. Tehát a védelemhez való jog tiszteletben tartása akkor biztosított kellő módon egy ilyen vizsgálat során, ha az 1999/396 határozat 4. cikkében foglaltakkal összhangban az érdekeltet rövid időn belül értesítik az Uniós érdekeit esetlegesen sértő csalási, korrupciós vagy más jogellenes cselekményekben való esetleges személyes érintettségéről, amennyiben ez nem veszélyezteti a vizsgálatot.

232 Emlékeztetni kell arra, hogy a jelen ügyben az OLAF már 2011 júliusában küldött egy levelet a felperesnek, amelyben tájékoztatta, hogy ő a GR/RESEARCH-INFSO-FP6-Robotics and informatics projektre vonatkozó vizsgálattal érintett személynek minősül. Az OLAF egyértelműen rámutatott ebben a levélben, hogy magyarázatot és információkat kér a felperestől a Zenon és a Comeng hatodik keretprogram kutatási projektjeiben való részvételével kapcsolatban. Ugyanezen levelével az OLAF meghallgatásra hívta a felperest, hogy biztosítsa „a lehetőséget vélemény [ének] és észrevételeinek megtételére a [rá], mint érintett félre vonatkozó tények összessége tekintetében”. Rámutatott, hogy a meghallgatás megkönnyítése céljából felhívta a felperest a Zenon és a Comeng ezen uniós kutatási projektekben való részvételére vonatkozó, szükséges dokumentumok, például a Comeng által a Zenon részére kiállított számlák másolatai, fizetési bizonylatok, a Zenon és a Comeng között fennálló szolgáltatási szerződések másolatai, a tanácsadók által a Comeng javára végzett munkákra vonatkozó dokumentumok másolatai, a tanácsadók által végzett munkaórák kimutatásai, valamint a Comeng és más társaságok, például a [*bizalmas*] [2] között létrejött szolgáltatási szerződések másolatai összegyűjtésére.

233 Az OLAF kifejtette továbbá, hogy a felperesnek jogában állt, hogy jogtanácsos vagy más képviselő segítségét vegye igénybe, hogy a meghallgatás végén megkérték, hogy olvassa el a beszámolót, és írja alá, amennyiben az abban foglaltakkal egyetért, hogy a meghallgatás felhasználható igazgatási, fegyelmi, bírósági vagy büntetőjogi eljárás keretében, és hogy a vizsgálat visszafizettetéshez vagy az ügynek az Unió fegyelmi hatóságai vagy az illetékes nemzeti bíróságok elé való utalásához vezethet.

234 2011. szeptember 7-én az OLAF két képviselője felkereste a felperest otthonában. A felek által aláírt beszámolóból kitűnik, hogy a felperest elöljáróban tájékoztatták arról, hogy az OLAF a Zenon és a Comeng között a hatodik keretprogram végrehajtásával összefüggésben fennálló kapcsolatra vonatkozó lényegi tényekről kíván meggyőződni, és a vonatkozó információkat összegyűjteni. E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a beszámoló fényt derít mindenekelőtt [*bizalmas*].

2 — Törölt bizalmas adatok.

235 2012. szeptember 19-i levelével az OLAF értesítette a felperest a vizsgálat befejezéséről, valamint arról, hogy oka van azt megállapítani, hogy az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények valósultak meg. A levél kifejtette, hogy az OLAF e vizsgálat megállapításai alapján bírósági eljárás indítását ajánlotta az illetékes görög hatóságoknak.

236 E tényezők összességére figyelemmel meg kell állapítani, hogy az ügy körülményei között a felperest teljeskörűen tájékoztatták az OLAF külső vizsgálatainak indokairól, valamint arról, hogy miért tekinthető az említett vizsgálattal érintett személynek, és jogilag megkövetelt módon élhetett meghallgatáshoz való jogával. A vizsgálati jelentésből kitűnik különösen, hogy teljes körű tudomással bírt [*bizalmas*].

237 Következésképpen azt a kifogást, amely szerint a felperest nem tájékoztatták egyértelmű módon a neki felrótt tényekről, e tények tekintetében tehát nem élhetett meghallgatáshoz való jogával, el kell utasítani.

238 Ebben az összefüggésben és másodszor a felperes azon kifogását, amely szerint nem volt hozzáférése sem az OLAF aktájához, sem magához a végleges jelentéshez, ugyancsak el kell utasítani.

239 Ugyanis, először, ami az OLAF aktájához való hozzáférést illeti, meg kell állapítani, hogy az OLAF nem köteles arra, hogy a belső vizsgálat által érintett személy számára hozzáférést biztosítson az ilyen vizsgálat tárgyát képező vagy az OLAF által a vizsgálat keretében készített dokumentumokhoz; ellenkező esetben az OLAF-ra bízott feladat teljesítésének hatékonysága és bizalmassága, valamint az OLAF függetlensége sérülhetne. A felperes védelemhez való jogának a tiszteletben tartását ugyanis kellő módon biztosította a számára nyújtott tájékoztatás (lásd analógia útján: 2003. december 18-i Gómez-Reino kontra Bizottság ítélet, T-215/02, EU:T:2003:352, 65. pont; 2007. szeptember 12-i Nikolaou kontra Bizottság ítélet, T-259/03, nem tették közzé, EU:T:2007:254, 241. pont; 2008. július 8-i Franchet és Byk kontra Bizottság ítélet, T-48/05, EU:T:2008:257, 255. pont), valamint az, hogy a meghallgatás keretében meghallgatták.

240 Másodszor, ami az, egy külső vizsgálat végleges jelentéséhez való hozzáférést illeti, egyetlen rendelkezés sem ír elő ilyen kötelezettséget az OLAF számára. A kontradiktórius eljárás elvét illetően az OLAF részéről jogsértést csak akkor lehet megállapítani, ha a végleges jelentést nyilvánosságra hozta, vagy ha a jelentést követően sérelmet okozó jogi aktus elfogadására került sor (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2007. szeptember 12-i Nikolaou kontra Bizottság ítélet, T-259/03, nem tették közzé, EU:T:2007:254, 267. és 268. pont; 2008. július 8-i Franchet és Byk kontra Bizottság ítélet, T-48/05, EU:T:2008:257, 259. pont).

241 Amennyiben a végleges jelentések címzettjeinek, nevezetesen a Bizottságnak és a görög igazságügyi hatóságoknak szándékukban áll, hogy a felperesek tekintetében a végleges jelentések alapján ilyen jogi aktust fogadjanak el, adott esetben e hatóságok feladata lehet, és nem az OLAF-é, hogy a saját eljárási szabályaik tiszteletben tartása mellett hozzáférést biztosítsanak a végleges jelentésekhez a felperesek részére.

[*omissis*]

243 Következésképpen a Bizottság nem sértette meg a felperes védelemhez való jogát, a harmadik jogalapot tehát el kell utasítani.

A kárról és az okozati összefüggésről [*omissis*]

247 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a felperes sikerrel bizonyította a 45/2001 rendelet 25. cikke (1) bekezdésének megsértését (lásd a fenti 98–102. és 172. pontot). A felperes mindazonáltal nem mutatta be okozati összefüggés fennállását e rendelkezés megsértése és az állítólagos károk között. A

felperes ugyanis egyetlen érvet sem adott elő annak magyarázatául, hogy konkrétan az adatvédelmi tisztviselő felperesre vonatkozó személyes adatok kezeléséről való késedelmes értesítése miként sértette az ő jóhírnevét, és vezetett szakmai tevékenységének befejezéséhez, valamint akadémiai tevékenységének megszakadásához. A felperes arra sem nyújtott magyarázatot, hogy az említett késedelmes értesítés mennyiben okozott a számára bármilyen nemvagyoni kárt. Következésképpen a kártérítés iránti kérelmet, amennyiben a fent említett jogsértésen alapul, mint megalapozatlant el kell utasítani.

248 A fenti megfontolásokra tekintettel a kártérítés iránti kérelmet mint megalapozatlant el kell utasítani.

[*omissis*]

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (negyedik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) A Törvényszék Athanassios Oikonomopoulost kötelezi a költségek viselésére, ideértve az ideiglenes intézkedés iránti eljárásban felmerült költségeket is.

Prek Labucka Kreuschitz

Kihirdetve Luxembourgban, a 2016. július 20-i nyilvános ülésen.

Aláírások